

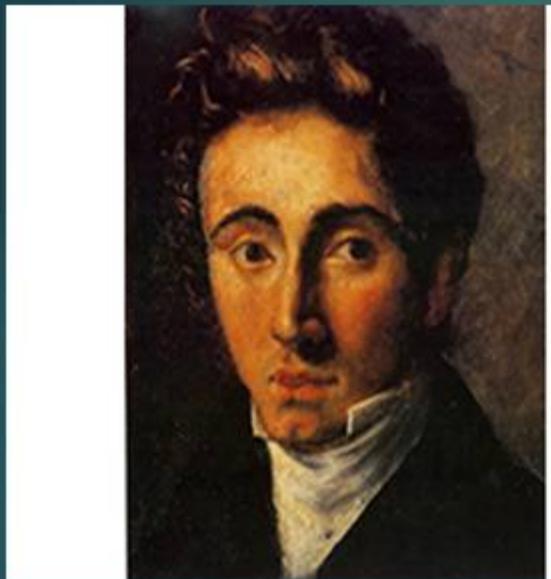
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

«Ι. Καποδιστρίας, ένας ανιδιοτελής
και ικανότατος κυβερνήτης»

Τάξη: Στ'
Σχολ. Έτος: 2020-2021

Εκ/κοι: Αντωνιάδη Παναγιώτα
Γιαμαλάκης Νικόλαος

Βιογραφικό σημείωμα

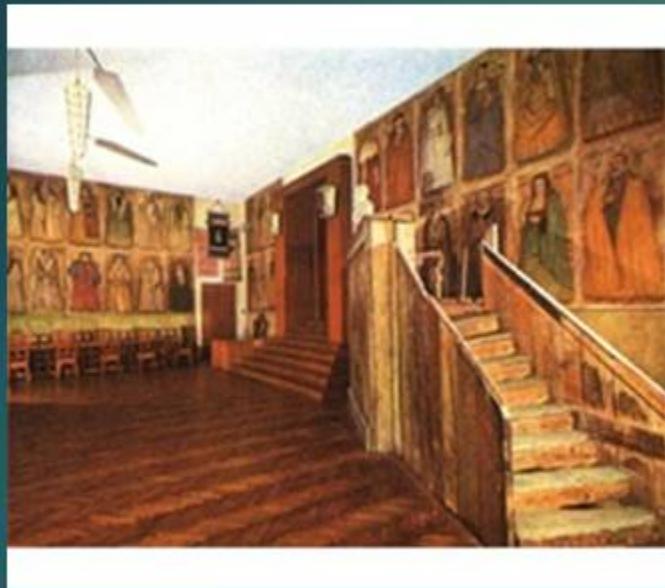
Η προσωπογραφία του Ιωάννη Καποδιστρία σε νεαρή ηλικία ανήκει στη συλλογή της Ιεράς Μητρόπολης Κέρκυρας.

Πηγή:
<https://capodistriasmuseum.com/ioannis-capodistrias/>

Ο Ι. Καποδίστρια γεννήθηκε στις 11 Φεβρουαρίου του 1776 στην Κέρκυρα και ήταν το έκτο παιδί του κόμη Αντωνίο - Μαρία Καποδίστρια και της ευγενούς Διαμαντίνας Γονέμη. Μεγάλωσε σε ένα αριστοκρατικό και θρησκευόμενο περιβάλλον στο οποίο διαμόρφωσε σε μεγάλο βαθμό τις αρχές και τις πεποιθήσεις του.

Σπουδές του Ι.Καποδίστρια

<https://capodistriasmuseum.com/>
<https://el.wikipedia.org>

- Τα πρώτα γράμματα ο Ιωάννης τα έμαθε στην Κέρκυρα φοιτώντας σε σχολείο της Μονής Ιουστινιάνη είτε ιδιωτικά στο σπίτι, αφού δεν υπήρχαν δημόσια σχολεία.
- Ακολουθώντας τη συνήθεια της εποχής του, σύμφωνα με την οποία οι γόνοι των αριστοκρατικών οικογενειών των Επτανήσων σπούδαζαν στην Ιταλία, σπούδασε ιατρική στο φημισμένο Πανεπιστήμιο της Πάντοβα και πήρε το διδακτορικό του.

Τα πρώτα χρόνια στην Κέρκυρα

- ▶ Το 1797 σε ηλικία 21 ετών ο Ιωάννης Καποδιστριας επέστρεψε στην Κέρκυρα όπου άρχισε να ασκεί το ιατρικό έργο, αποσκοπώντας στο να διακονήσει την επιστήμη του και να ανακουφίσει τον ανθρώπινο πόνο. Πρόσφερε τις υπηρεσίες του δωρεάν στους φτωχούς και μάλιστα τους έδινε δωρεάν τα φάρμακα που χρειάζονταν καθώς και τα χρήματα που είχαν ανάγκη.
- ▶ Με δικές του πρωτοβουλίες ιδρύθηκαν στην Κέρκυρα η «Εταιρεία των Φίλων» καθώς και ο «Εθνικός Ιατρικός Σύλλογος» με σημαντικό έργο στους αντίστοιχους τομείς δραστηριοτήτων τους.
- ▶ Ο Ι. Καποδιστριας ήταν βαθύτατα ευσεβής.

Ιστορικό πλαίσιο της εποχής

Φιλική Εταιρεία

- ▶ Η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου 1814. Είχε έδρα την Οδησσό της Ρωσίας και μετά το 1818 την Κωνσταντινούπολη.
- ▶ Περιοχές δράσης της ήταν ο Ελλαδικός χώρος και Μολδοβλαχία.
- ▶ Σύμφωνα με παλαιότερους ιστορικούς ιδρυτές της ήταν ο Εμμανουήλ Ξάνθος, ο Νικόλαος Σκουφάς και ο Αθανάσιος Τσακάλωφ. Ήταν η σημαντικότερη από τις μυστικές οργανώσεις που σχηματίστηκαν για την προετοιμασία επανάστασης του 1821 για την απελευθέρωση των Ελλήνων από την Οθωμανική Αυτοκρατορία.
- ▶ Βασικό μήνυμά της ήταν «Ελευθερία ή Θάνατος»
- ▶ Η Εταιρεία απευθύνθηκε στον Καποδίστρια και του πρότεινε να αναλάβει αυτό το δύσκολο έργο.
- ▶ Εκείνος όμως αρνήθηκε γιατί πίστευε πως δεν ήταν η κατάλληλη στιγμή για επανάσταση.

Ιερά Συμμαχία

- ▶ Στις 26 Σεπτεμβρίου 1815 υπογράφεται στο Παρίσι το σύμφωνο ίδρυσης της Ιερής Συμμαχίας.
- ▶ Το σύμφωνο αυτό υπέγραφαν ο Τσάρος της Ρωσίας, ο Αυτοκράτωρ της Αυστρίας και ο Βασιλιάς της Πρωσίας. Αργότερα, το σύμφωνο θα υπογραφεί και από το Βασιλιά της Γαλλίας.
- ▶ Αρνήθηκαν να το υπογράψουν οι Άγγλοι, ο Σουλτάνος της Οθωμανικής αυτοκρατορίας και ο Πάπας.
- ▶ Εμπνευστής του συμφώνου ήταν ο Τσάρος της Ρωσίας Αλέξανδρος Α' και σκοπός του ήταν η διατήρηση του εδαφικού status quo που είχε προκύψει από το συνέδριο της Βιέννης.
- ▶ Εντός της Ιερής Συμμαχίας, κυριάρχησε η προσωπικότητα του Αυστριακού Καγκελάριου Μέτερνιχ, ως κύριου ρυθμιστή των εξελίξεων προσδίδοντάς της καθαρά αντιδραστικό πολιτικό περιεχόμενο. Εκμεταλλεύτηκε την «αρχή της επέμβασης» για να καταπνίξει κάθε εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα που θα απειλούσε το ισχύον καθεστώς.

<https://www.historical-quest.com/montages-stiles/san-simera/1044-idruetai-Hieri-summaxia.html>

<https://www.greece2021.gr/timeline-blog/2218-oloklironetai-to-synedrio-tls-viennis-kai-idryetai-Hiera-symmaxia.html>

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΠΡΙΝ ΕΚΛΕΓΕΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ

Επτανησιακή
πολιτεία

Το 1800 ιδρύθηκε η Επτανησιακή Πολιτεία, το πρώτο νεοελληνικό κρατικό μόρφωμα, υπό τον έλεγχο κυρίως των Ρώσων. Τότε ξεκινά η εμπλοκή του Καποδίστρια στην ενεργό πολιτική.

Η δράση του στην
Ελβετία

- ▶ Συνέβαλε στην ανεξαρτητοποίηση της Ελβετίας από τη Γαλλία.
- ▶ Χώρισε την Ελβετία σε 19 αυτόνομα καντόνια και διαμόρφωσε την Ελβετική Συνομοσπονδία.
- ▶ Διαμόρφωσε την ιδέα της ουδετερότητας
- ▶ Συνέβαλε στη διαμόρφωση του Ελβετικού Συντάγματος.

Από την δράση του στην Ρωσία

- Στις 15 Μαρτίου του 1804 του απονεμήθηκε ο βαθμός του κολλεγιακού συμβούλου από τον Τσάρο Αλέξανδρο Α', ο οποίος το 1807, όταν και αποχώρησαν οι Ρώσοι από την Κέρκυρα, πρότεινε στον Ιωάννη Καποδίστρια να τους ακολουθήσει.
- Η άνοδος του Καποδίστρια στη ρωσική αυτοκρατορική Αυλή επιβεβαιώθηκε με τον διορισμό του πρώτου από τον Τσάρο Αλέξανδρο ως μυστικού απεσταλμένου στην Ελβετία με σκοπό να προσεταιριστεί την φιλικά προσκείμενη προς την Γαλλία κυβέρνηση.
- Το 1815 παίρνει μέρος στο Συνέδριο της Βιέννης και συνέβαλε αποφασιστικά στις αποφάσεις του συνεδρίου.
- Το 1816-1822 ο Ιωάννης Καποδίστριας γίνεται υπουργός εξωτερικών της Ρωσίας.

Γ' Εθνοσυνέλευση (Τροιζήνας)

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΙΤΗ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Οικυρόδοσις ότι ή αφήλη ζητασμός τού κυβερνάν τήν πολίτειαν και φέρειν πράς εύδαιμονιαν τά 'Εθνος, ή ξώστερηκη και ξώστερηκη πολιτική, ἀπατεῖ πολλήν πείραν και πολλά φύτα, το ὅποια ḥ βαρ-
βαρος 'Οθωμανός δὲν ἐπερφει ποτε τούς τους 'Ελλήνων.

Οικυρόδοσι, οτι ἀπαιτεῖται επί τεκφάλης τῆς Ελληνικῆς Πολίτειας
κατά πράξιν και θεωρίαν Πολιτικός 'Ελλην, δια νά την κυβερνηση
κατά τὸν ακοπὸν τῆς πολιτικῆς κοινωνίας

Φημίζει.

Α) 'Ο Κόμης Ιωάννης Καποδιστριας ἐκλεγυται παρα τῆς Συν-
λευσεως ταυτης, ἐν δινούται τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Εθνους, Κυβερνητῆς
τῆς 'Ελλάδος, και (ιμποτετεύεται τὴν Νομοτελεστικήν αὐτῆς δοναριαν

Β) Οι τοιούτοις θέλει κυβερνησης την 'Ελληνικήν Πολίτειαν
κατά τους καθεστωτας Νόμους.

Γ) Η διάρκεια τῆς ἐπιτροπείας παρά τοῦ 'Εθνους εἰς αὐτὸν
ξουσίας προσδιορίζεται δια ἑπτά χρόνους, δρχομένους ὅπο τῆς
απεργον.

Δ) Μά εἰδοποιηθῇ δι' έγγραφου, ξυντογράφου ἀπό δλους τους
Πληρεζουσους τοῦ 'Εθνους, προσκαλούμενος να ελθῃ εἰς τὴν Πα-
τρίδα δια ν' ἀνακληθή τὰς ἡνίας τῆς Κυβερνητεως.

Ε) Διαρίζεται Τριμήνης ἐπιτροπή, γνωριζομένη ὅπο τὸ ὄνομα
οῆ 'Αντικυβερνητική ἐπιτροπή, δια νά κυβερνηση τὴν 'Ελλάδα ἐν
ἀπουσίᾳ του, και θέλει παντει δια φθάσει δι Κυβερνητῆς εἰς τὴν
Πατρίδα.

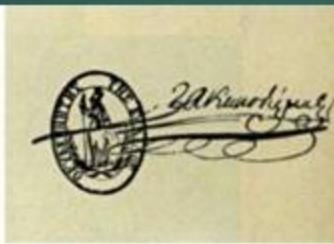
ΖΤ) Τὸ παρόν φέμενο νά κατοχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν
Φημισμάτων και κοινοποιηθῇ δια τοῦ τόπου.

Ἐν Τροιζήνι τὴν 3 Ἀπριλίου 1827

Ο Πρόεδρος τελωργιος συντην

(Ἐπονται αἱ ωμογραφαὶ τῶν λοιπῶν Πληρε-
ζουσιων τὸν ἀριθμὸν 115)

(Τ.Σ.) δ Γραμματεὺς τῆς Συνελεύσεως
Ν. Σπηλιώδης

Η Γ' Εθνοσυνέλευση ξεκίνησε το 1826 στην
Επίδαυρο, αλλά διέκοψε τις εργασίες
της λόγω τῆς πτώσης του
Μεσολογγίου και συνέχισε το 1827
στην Τροιζήνα.

Στις 19 Μαρτίου 1827η Γ' Εθνοσυνέλευση
που πραγματοποιήθηκε στην
Τροιζήνα:

- ✓ Ψήφισε νέο σύνταγμα, το «Πολιτικόν»
Σύνταγμα τῆς Ελλάδος
- ✓ Εξέλεξε τον Ιωάννη Καποδιστρία ως
πρώτο κυβερνήτη του νεοσύστατου
ελληνικού κράτους για εφτά χρόνια.
- ✓ Διόρισαν αρχηγούς του στρατού και
του στόλου τους Αγγίλους Τσορτς
και Κόχραν.

<http://www.eidokratiki.gr/1821/eklektikos-neos-eisai-synethesiai-leptizmata>

<http://www.vivlio.zinio.com/methanoia/akademy/leptizmata.pdf>

Η άφιξή του στην Αίγινα

Με την άφιξή του στην Αίγινα ο κυβερνήτης είδε μπροστά του εικόνες που τον συγκλόνισαν. Χαρακτηριστικό είναι το παρακάτω απόσπασμα από τα Απαντά του Τερτσέτη:

«...ανατρίχιαζα, μού έτρεμαν τα γόνατα, η Φωνή του λαού έσχιζε την καρδιά μου μαυροφορεμένες, γέροντες, μου εζητούσαν να αναστήσω τους απεθάμενους τους. Μανάδες μού έδειχναν τα παιδιά τους και μου έλεγαν να τα ζησώ και ότι δεν τους απέμεναν παρά εκείνα κι εγώ.»

Τερτσέτη, Απαντά, Απόλογα για τον Καποδιστρια, Αθήναι 1953,
σελ. 214.

http://www.daskalosa.eu/ups/History_ST/C17.O_Iwannis_Kapodistrias_kai_to_ergo_tou/index.html

Μητρόπολη Αιγίνας - Κοίμηση της Θεοτόκου

- ▶ Το 1806 κατασκευάστηκε η εκκλησία της «Κοίμησης της Θεοτόκου», στο κέντρο της πόλης της Αιγίνας. Η Μητρόπολη, εκτός των άλλων χρησιμοποιήθηκε ως βουλευτήριο το 1827 και το 1828, για την ορκωμοσία της πρώτης κυβερνήτης της Ελλάδος, ως χώρος συνάθροισης της Εκλεκτικής Συνέλευσης των Δημογερόντων και για ένα μικρό χρονικό διάστημα κάλυψε τις ανάγκες του αλληλοδιδακτικού σχολείου.
- ▶ Στις 24 Ιανουαρίου 1828 αποβιβάστηκε ο κυβερνήτης στην Αιγίνα.
- ▶ Στις 26 Ιανουαρίου 1828 – πραγματοποιήθηκε στον Μητροπολιτικό Ναό της Αιγίνας η ορκωμοσία του πρώτου Κυβερνήτη της χώρας Ιωάννη Καποδιστρία. Την ίδια ημέρα ορκίστηκαν ακόμη ο Σπυρίδων Τρικούπης Γραμματέας Επικρατείας (σημερινός πρωθυπουργός), οι Γραμματείς (Υπουργοί) και τα 27 μέλη του Πανελλήνιου (Συμβουλευτικό Νομοθετικό Σώμα που αντικατέστησε τη Βουλή), ενώ ο λαός επευφημούσε «Ζήτω ο Κυβερνήτης ημών».

<https://aeginafirst.wordpress.com/2011/01/26/i-afixi-tou-kapodistria-stin-aigina/>

ΚΕΦ.Β' Το έργο του στην Ελλάδα

Η κατάσταση στη χώρα

- ❖ Ερήμωση, Επιτακτική ανάγκη ανοικοδόμησης. Εξαθλίωση του λαού. Καταστροφή της παραγωγικής βάσης.
- ❖ Κατασπατάληση όλων των χρημάτων από τα δάνεια του 1824-1825.
- ❖ Ελεύθερες περιοχές ήταν η Αίγινα ο Πόρος, τα Μέγαρα, και το Ναύπλιο.
- ❖ Στην Πελοπόννησο δρούσαν τα απομεινάρια της στρατιάς του Ιμπραήμ, ενώ ο στρατός ήταν άτακτος.
- ❖ Οι πειρατές λυμαίνονταν τις θάλασσες, όπου «ανθιούσε» το λαθρεμπόριο.
- ❖ Οι ληστές λεηλατούσαν την ύπαιθρο και εμπόδιζαν τη διακίνηση ανθρώπων και αγαθών.
- ❖ Η γεωργία, η κτηνοτροφία και η βιοτεχνία εξασκούνταν με τελείως πρωτόγονα μέσα και σε μηδαμινή κλίμακα, λόγω των συνεχών συρράξεων.
- ❖ Υπήρχε παντελής έλλειψη δικαστηρίων και σχολείων.

► <https://kapodistrias.digitalarchive.gr/>

Δημόσια Διοίκηση

Το κυβερνείο στην Αίγινα

Πηγή: Πλουμίδης, Σπ., Το έργο εσωτερικής συγκρότησης του Καποδιστρία, από : <https://eclass.uoa.gr> ARCH267
Καροδίστριας
Ανάκτηση 20-04-2021

- Ζήτησε και πήρε την παραίτηση της Τριμελούς Αντικυβερνητικής Επιτροπής.
- Απαίτησε και πέτυχε την παραίτηση και αυτοδιάλυση του Βουλευτικού.
- Ανέστειλε, με την συγκατάνευση της Βουλής, την πλήρη εφαρμογή του συντάγματος της Τροιζήνας.
- Με πράξη νομοθετικού περιεχομένου θέσπισε νέο πολιτειακό σχήμα, το οποίο προσδιορίστηκε ως «Προεδρική Δημοκρατία» και έδινε άκρως ενισχυμένες εξουσίες στον Κυβερνήτη.
- Θέσπισε το «Πανελλήνιο», 27 μελές γυνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συνέδραμε στην εκτελεστική και νομοθετική εξουσία.
- Θέσπισε θέση «Γενικού Γραμματέα της Επικράτειας» την οποία ανέλαβε ο Σπυρίδωνας Τρικούπης.

Διαίρεση την Πελοπόννησο σε 7 Τμήματα και τα νησιά του Αιγαίου σε 6 Τμήματα και διόρισε για κάθε τμήμα ένα Έκτακτο Επίτροπο.

Δημόσια Διοίκηση

Η Δ'¹ Εθνοσυνέλευση, την οποία είχε αναβάλει το Δεκέμβριο του 1828, συνήλθε στις 12 Ιουλίου 1829 – 5 Αυγούστου 1829.

Συγκροτήθηκε «Υπουργικόν Συμβούλιον» με 6 υπουργεία:

- 1. Εξωτερικών και Εμπορικού Ναυτικού**
- 2. Εσωτερικών**
- 3. Οικονομίας και Εμπορίου**
- 4. Δημόσιας Παιδείας και Εκκλησιαστικών**
- 5. Δικαιοσύνης**
- 6. Στρατιωτικών και Πολεμικού Ναυτικού**

https://el.wikipedia.org/w/index.php?title=The_office_of_Kapodistria&oldid=2301111

Το γραφείο και το καθίσμα του Καποδιστρία έπως εκτίθενται στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο.

Εκπαίδευση

Πλουμίδης Σπ. Το έργο εσωτερικής συγκρότησης του Καποδιστρίου, από: <https://eclass.uoa.gr/ARCH267> | Kapodistrias Ανάκτηση 20-04-2021
<https://www.kapodistrias.info/dimos-aiginas>

- Εισαγωγή της αλληλοδιδακτικής μεθόδου διδασκαλίας.
- Ίδρυση αλληλοδιδακτικών σχολείων στις κεντρικές πόλεις των επαρχιών της επικράτειας.
- Ορφανοτροφείο στην Αίγινα για 500 ορφανά, οπου στεγάζονταν και επαγγελματικές σχολές.
- Πρότυπον Σχολείο Αίγινας για κατάρτιση δασκάλων των αλληλοδιδακτικών σχολείων.
- Κεντρικόν Σχολείο του οποίου οι απόφοιτοι προορίζονταν για ανώτερες σπουδές.
- Αγροκήπιον (γεωργική σχολή) της Τίρυνθας.
- Κεντρικό Πολεμικό Σχολείο του Ναυπλίου.
- Ίδρυση του πρώτου τυπογραφείου της Αίγινας και έκδοση της πρώτης εφημερίδας – «Αιγιναία».

Σε όλη αυτή την προσπάθεια κυριάρχησε η αντίληψη του Κυβερνήτη ότι πρώτευε η βασική εκπαίδευση και η ηθική διαπαιδαγώγηση όσο το δυνατόν περισσότερων νέων και όχι μια ανώτερη μόρφωση, που θα ερχόταν αργότερα, σε ομαλότερες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες..

Οικονομία

Πηγές: Πλουμίδης, Σπ., Το έργο εσωτερικής συγκρότησης του Καποδιστρία, από: <https://eclass.uoa.gr/> ARCH267 | Kapodistrias
Ανάκτηση 20-04-2021

<https://www.sansimera.gr/biographies/210>
<https://www.sansimera.gr/articles/399>

Όταν ο Ι. Καποδίστριας ανέλαβε τα καθήκοντά του, το Δημόσιο ταμείο ήταν άδειο.

- ✓ Ιδρυσε Εθνικής Χρηματικής Τράπεζας και καταπολέμησε την τοκογλυφία.
- ✓ Ιδρυσε στην Αίγινα το Εθνικό Νομισματοκοπείο και κυκλοφόρησε το πρώτο Ελληνικό Νόμισμα με την ονομασία «Αργυρός Φοίνικας».
- ✓ Η Εθνοσυνέλευση του Άργους εξουσιοδότησε την κυβέρνηση να προχωρήσει, στη συστηματική καταμετρηση των εθνικών κτημάτων και στην κατάρτιση εθνικού κτημάτολογίου.
- ✓ Ιδρυσε την πρώτη Ελληνική Ασφαλιστική Εταιρεία στη Σύρο.

Οικονομία

- ✓ Προασπίστηκε την οικονομία του δημοσίου χρήματος:

«Ελπίζομεν ότι, όσοι εξ υμών μεθέξωσι μετά της Κυβερνήσεως εις την προσωρινήν Διοίκησιν, καθώς και οι λοιποί των πολιτών, όσοι προσκληθώσιν επί τούτω θέλουν γνωρίσει μεθ' ημών, ότι εις τας παρούσας περιστάσεις οι εν δημοσίοις υπουργήμασι δεν είναι δυνατόν να λαμβάνουν μισθούς αναλόγους με τον βαθμὸν του υψηλού υπουργήματός των και με τας εκδουλεύσεις των, αλλ' ότι οι μισθοί ούτοι πρέπει να αναλογούν ακριβώς με τα χρηματικά μέσα, τα οποία έχει η κυβέρνησις εις την εξουσίαν της».

Οικονομία

http://daskalosa.eu/history_st/st_istoria_en.c_17_o_loannis_kapodistrias_kai_to_ergo_toy.html

Ένοπλες δυνάμεις

Η Σχολή Ευελπίδων στο Ναύπλιο
1828-1834

Σήμερα Πολεμικό Μουσείο

Συγκρότηση τακτικών ένοπλων δυνάμεων

- ▶ Εκκαθάριση Στερεάς Ελλάδας από τουρκικά στρατεύματα
- ▶ Αντιμετώπιση ληστείας-πειρατείας (συμβολή Ανδρέα Μιαούλη)
- ▶ Αξιοποίηση αγωνιστών για τη δημιουργία τακτικού στρατού
Ίδρυση του Λόχου των Ευελπίδων για την εκπαίδευση αξιωματικών.
Προσπάθεια οργάνωσης τακτικού πολεμικού ναυτικού.

Γεωργία

Αντιδράσεις:

- ✓ Αρχικά αντέδρασα οι ξένες δυνάμεις, καθώς η εθνική γη είχε υποθηκευτεί στο σύνολό της ως εγγύηση για τα "δάνεια της ανεξαρτησίας" (Λονδίνο 1824 – 1825).
- ✓ Βρήκε απέναντι του τα οργανωμένα συμφέροντα των κοτζαμπάσηδων που επεδίωκαν τον σφετερισμό των εθνικών κτημάτων για δικό τους όφελος.

Η γεωργία ήταν μεγάλο στοίχημα για τον Ιωάννη Καποδίστρια, ο οποίος πίστευε πολύ στην ανάπτυξή της.

- Έιδρυσε Πρότυπη Γεωργική Σχολή στην Τίρυνθα.
- Παραχώρησε στους αγρότες οικονομικές και φορολογικές διευκολύνσεις.
- Εισήγαγε νέες μεθόδους καλλιέργειας, σύγχρονα μηχανήματα π.χ. εισήγαγε την καλλιέργεια της πατάτας.
- Κάλεσε ειδικούς επιστήμονες.
- Έφερε την καλλιέργεια της πατάτας στη χώρα.
- Ο Καποδίστριας σκόπευε να παραχωρήσει στους ακτήμονες καλλιεργητές τη δική τους γη και να δημιουργήσει μια ισχυρή τάξη μικροιδιοκτητών – στήριγμα της κυβέρνησης.

Αντιμετώπιση πανδημίας Πανώλης 1828

285. Άν, περιστάσεως τυχούσης, πόλις τις ἡ χωρίον εἶναι ὑποπτα λοιμοῦ, συγχρόνως μετὰ τὴν περιστοίχησίν των ὑπὸ ὑγειονομικῆς γραμμῆς. ἀνάγκη πᾶσα νὰ ληφθῶσιν εὑθέως τὰ ἔξης μέτρα.

Ὕποχρεοῦνται οἱ κάτοικοι νὰ μένουν εἰς τὰ ἕδη.
Ἐμποδίζεται πᾶσα θρησκευτικὴ τελετή.
Δὲν σημαίνονται οἱ κώδωνες.

Ο κερκυραϊκός γιατρός Νικόλαος
Καλογερόπουλος

- Τους πρώτους μήνες της διακυβέρνησής του εμφανίστηκε επιδημία πανώλης στα νησιά του Αργοσαρωνικού, στην Ύδρα πρώτα και μετά στις Σπέτσες. Ο Καποδίστριας έστειλε στις 18 Απριλίου στα δύο νησιά τον Γενικό Έφορο Υγείας Αναστάσιο Λόντο και τον γιατρό Νικόλαο Καλογερόπουλο για να κάνουν την πρώτη επιθεώρηση.
- Ο Καλογερόπουλος ενημέρωσε την Κυβέρνηση και ο Καποδίστριας, χωρίς να διστασει, ανέλαβε ο ίδιος προσωπικά να αντιμετωπίσει την επιδημία.
- Μια από τις πρώτες αποφάσεις που έλαβε ήταν να κλείσει τις εκκλησίες στις περιοχές που είχαν εμφανιστεί κρούσματα ἡ ήταν πιθανόν να εμφανιστούν (π.χ. στην Αίγινα όπου είχε και ο ίδιος εγκατασταθεί). Οι εκκλησίες έκλεισαν για αόριστο χρονικό διάστημα και οι αντιδράσεις ήταν ελάχιστες. Οι Έλληνες τον σέβονταν, τον θαύμαζαν και κυρίως τον εμπιστεύονταν. Διότι ο Καποδίστριας ήταν επίσης και ένας πολύ καλός γιατρός και μάλιστα με αξιόλογη πρακτική πείρα που απέκτησε πολύ πριν ασχοληθεί πλήρως με την πολιτική. 'Ηξερε, λοιπόν, πολύ καλά τι έκανε – δεν ήταν μια βεβιασμένη απόφαση της στιγμής. Το αντίθετο μάλιστα.

Πρωτόκολλο Ανεξαρτησίας

Στις 3 Φεβρουαρίου του 1830 η διάσκεψη του Λονδίνου, ύστερα από αγγλική πρόταση, διακήρυξε την πολιτική ανεξαρτησία της Ελλάδας η οποία υπογράφτηκε από τους πληρεξουσίους της Αγγλίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας.

Ορίζεται ακόμη ότι:

Η ελληνική Κυβέρνηση θα είναι μοναρχική και κληρονομική κατά τάξιν πρωτοτοκίας.

Ο ηγεμόνας που θα επιλεγεί δεν μπορεί να προέρχεται από τις βασιλικές οικογένειες των χωρών που υπέγραψαν τη συνθήκη της 8^{ης} Ιουλίου 1827.

Θα φέρει τον τίτλο «Ηγεμών Κυριάρχης της Ελλάδος»

Τέλος οι τρεις δυβνάμεις, στο Πρωτόκολλο της Ανεξαρτησίας, συμφωνούσαν στην αναγόρευση του Λεοπόλδου του Σαξ Κόμπουργκ ως ηγεμόνα του ελληνικού κράτους.

Ο διπλωμάτης Καποδίστριας

Βασική αρχή που υιοθέτησε ο Ιωάννης Καποδίστριας ήταν η εφαρμογή πολιτικής ίσης φιλίας προς τις τρεις Μεγάλες Δυνάμεις για δύο λόγους:

- ▶ Η εφαρμογή της Συνθήκης του 1827 απαιτούσε τη σύμπνοια και των τριών Δυνάμεων.
- ▶ Ο Κυβερνήτης δέχτηκε προσωρινά την αυτονομία της Ελλάδα, σκόπευε όμως πολύ σύντομα να ζητήσει ανεξαρτησία και να θέσει ζήτημα των συνόρων.

Ένα ακόμη στοιχείο, της διπλωματικής στρατηγικής του Κυβερνήτη, είναι η ικανότητα που κατείχε να προχωρά σύμφωνα με τις υπάρχουσες κάθε φορά συνθήκες και δυνατότητες. Π.χ. Η θέση της χώρας, πριν την υπογραφή της Συνθήκης του 1827 ήταν εξαιρετικά επισφαλής, με αποτέλεσμα οι απαιτήσεις να είναι ελάχιστες, εν συγκρίσει με αυτές που πρόβαλε μετά τη δεσμευτική, για τις Μεγάλες Δυνάμεις, υπογραφή της 6^{ης} Ιουλίου. Πράξη ευφυέστατη αφού το ζητούμενο σε εκείνη τη φάση ήταν να υπάρξει μια διεθνής δέσμευση των δυνάμεων για απόσχιση της Ελλάδος από την οθωμανική αυτοκρατορία.

Στις 11 Σεπτεμβρίου 1828, ο Καποδίστριας, επικαλούμενος απόρρητο άρθρο της συνθήκης του 1827 για αναπροσαρμογή των όρων αν η Τουρκία δεν αποδεχόταν τη μεσολάβηση, ζητεί διεύρυνση των συνόρων.

Στις 3 Οκτωβρίου 1827 διαμαρτύρεται έντονα στον υπουργό των Εξωτερικών της Αγγλίας για τυχόν περιορισμό των εδαφών που θα δοθούν στην Ελλάδα και διεκδικεί ευρύτατη περιοχή: από τον Αμβρακικό ως τον Θερμαϊκό.

- ▶ Από το 1828, όσο η κατάσταση εξελίσσεται θετικά στο πεδίο της μάχης, τόσο ο Κυβερνήτης θα γίνεται τολμηρότερος στην προβολή των ελληνικών διεκδικήσεων.

Τα σύνορα του Ελληνικού κράτους

1830

1832

Η αντιπολίτευση κατά του Καποδίστρια

Οι δυσαρεστημένοι από την πολιτική του Καποδίστρια
(δημιουργία ισχυρού συγκεντρωτικού κράτους κατά τα δυτικά
πρότυπα)

- Πρόκριτοι με τοπική εξουσία (Π. Μαυρομιχάλης)
- Πλούσιοι πλοιοκτήτες (Γ. Κουντουριώτης)
- Έμπειροι Φαναριώτες (Α. Μαυροκορδάτος)
- Φιλελεύθεροι διανοούμενοι (Αδ. Κοραής)
- Αγγλία και Γαλλία

Π. Μαυρομιχάλης (1765-1848), Γ. Κουντουριώτης (1782-1858),
Α. Μαυροκορδάτος (1791-1865), Αδ.

Η δολοφονία του Ι. Καποδίστρια

► Κυριακή 27 Σεπτεμβρίου του 1831 και ο πρώτος Κυβερνήτης της Ελληνικής Πολιτείας, Ιωάννης Καποδίστριας, ετοιμάζεται να πάει στην εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα του Ναυπλίου για την πρωινή λειτουργία, συνοδευόμενος από την ασφάλειά του.

Ο Κωνσταντίνος και Γεώργιος Μαυρομιχάλης, τον περίμεναν και τον δολοφόνησαν έξω από το ναό.

Η δολοφονία του Ι. Καποδιστρία

«Εάν οι Μαυρομιχαλαίοι θέλουν να με δολοφονήσουν ας με δολοφονήσουν. Τόσο το χειρότερον δι' αυτούς. Θα έλθη κάποτε η μέρα κατά την οποίαν οι Έλληνες θα εννοήσουν την σημασίαν της θυσίας μου», απαντούσε σε όσους του εφιστούσαν να προσέχει τη συγκεκριμένη οικογένεια.

Είπαν μετά τη δολοφονία του κυβερνήτη...

"Κείνοι που δολοφόνησαν τον Καποδίστρια, δολοφόνησαν την Ελλάδα", Ζαν Εινάρ, Γαλλοελβετός τραπεζίτης και φιλέλλην.

"Ο Κυβερνήτης κέρδισε πολύ μετά τον θάνατό του. Αν σηκωνόταν από τον τάφο του, όλη η Ελλάδα θα 'τρεχε να τον προσκυνήσει', Ανδρέας Ζαΐμης.

"Πολλαί αρεταί, εκόσμουν τον άνδρα. Σεμνά ήσαν τα ήθη του, ακέραιος ο χαρακτήρ του και αγαθή η διάθεσί του", Σπυρίδων Τρικούπης.

"Ναι, κύριε, η Γαλλία κι η Αγγλία είναι που δολοφόνησαν τον αδερφό μου", Αυγουστίνος Καποδίστριας, απευθυνόμενος προς το φιλέλληνα κιστορικό Φρίντριχ Τίρς.

"Δεν μετράς καλά φιλόσοφε... Ανάθεμα στους Αγγλογάλλους που ήσαν η αιτία κι εγώ έχασα τους δικούς μου και το Έθνος έναν άνθρωπο που δεν θα τονε ματαβρεί, και το αίμα του με παιδεύει ως τώρα..." Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης (1840) προς τον ιατροφιλόσοφο Πύρρο, που κατηγόρησε τον I. Καποδίστρια.

"Όποτες ήτανε στην Ελλάδα αυτός ο Μαυροκορδάτος, την έφαγε... Ποιος σκότωσε τον Καποδίστρια παρ' αυτός; Και θέλει να μιλάει ακόμα!" Θεόδωρος Γρίβας, οπλαρχηγός του 1821 στη Βουλή (26/1/1845), παρουσία του Μαυροκορδάτου.